

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

DOLiS-035-880/12/AF

Warszawa, dnia 22 marca 2012 r.

**Pan
Sławomir Nowak
Minister Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej
ul. Chałubińskiego 4/6
00 – 928 Warszawa**

WYSTĄPIENIE

na podstawie art. 19a ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), zgodnie z którym Generalny Inspektor może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie bądź zmianę aktów prawnych w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych, uprzejmie proszę Pana Ministra o podjęcie prac legislacyjnych w celu zmiany art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 z późn. zm.) dotyczącego zakresu danych osobowych jaki może być umieszczony na bilecie, stanowiącym potwierdzenie zawarcia umowy o przewozu.

Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Ustęp 2 tego artykułu stanowi, iż na bilecie umieszcza się określone w pkt 1-4 informacje identyfikujące przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego, relacji lub strefy przejazdu, wysokości należności za przejazd, zakresu uprawnień pasażera do ulgowego przejazdu. Katalog tych informacji wypracowany praktyką handlową i organizacyjną przewoźników, został określony przez ustawodawcę w sposób precyzyjny. Ich zakres natomiast uznać należy za adekwatny do regulowanej kwestii.

Istotne wątpliwości natomiast, z punktu widzenia zasad przetwarzania danych osobowych określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) zwanej dalej także ustawą, wzbudza postanowienie art. 16 ust. 3 ustawy Prawo przewozowe. Przepis ten stanowi, iż na bilecie mogą być umieszczane inne informacje, w tym dane osobowe pasażera, jeżeli jest to niezbędne dla przewoźnika lub organizatora w regularnym przewozie osób. Dane te i informacje (także określone w art. 16 ust. 2), zapisywane są w pamięci elektronicznej biletu, jeżeli bilet ma formę elektroniczną (art. 16 ust. 4).

Podnoszona wielokrotnie w działalności organu do spraw ochrony danych osobowych - określona w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy - zasada adekwatności wymaga, aby dane osobowe były adekwatne w stosunku do celów ich przetwarzania. Zasada ta powinna być rozumiana jako swoista równowaga pomiędzy uprawnieniem osoby do dysponowania swymi danymi a interesem administratora danych. Równowaga będzie zachowana, jeżeli administrator będzie przetwarzał dane w zakresie niezbędnym do wypełnienia celu, w jakim dane są przez niego przetwarzane. Swym rodzajem i swą treścią dane nie powinny również wykraczać poza potrzeby wynikające z tego celu.

Rozumienie jednak zasady adekwatności, nazbyt często – czego dowodzi praktyka, polega na przetwarzaniu danych osobowych niejako „na zapas”, ograniczenie zaś dowolności i uznaniowości w tym względzie można osiągnąć precyzyjnie określając zakres przetwarzanych danych. Zakres ten powinien jednej strony być wystarczający dla osiągnięcia określonego celu ich przetwarzania, z drugiej zaś, oczywistym jest konieczność takiego jego określenia, aby w żadnym względzie realizacji celu nie utrudniał. Tak też należy postąpić w przedmiotowej sprawie podejmując prace legislacyjne zmierzające do doprecyzowania zamkniętego katalogu danych osobowych pasażera, które to dane będą umieszczane na bilecie, aby katalog ten był wystarczający dla udowodnienia prawa do przejazdu.

Pomocniczo także wskazuję, iż określając zakres danych osobowych, jaki mógłby być zamieszczony na bilecie przyjąć należy, że danymi, jakie mogłyby być udostępnione w treści karty są: imię, nazwisko oraz wizerunek pasażera. W sytuacji wydawania karty biletu imiennego (karty), który nie miałaby obejmować w swej treści wizerunku jego właściciela, za uzasadnione i adekwatne uznać należałoby zamieszczenie na nim obok imienia i nazwiska np. cech dokumentu tożsamości. Ujawnienie innych danych w treści karty/biletu imiennego, np. numeru PESEL, powoduje, iż dostęp do tego rodzaju danych mogłyby mieć osoby nieupoważnione, np. kontrolujący bilety. Tymczasem z Prawa przewozowego wynika, że kontrolerzy mogą mieć dostęp do danych tylko w określonych sytuacjach i na podstawie ściśle określonych dokumentów, które świadczą o tożsamości osoby.

Występuję zatem o podjęcie w tym zakresie prac legislacyjnych, zdając sobie zarazem sprawę, także na podstawie informacji i sygnałów od osób korzystających ze środków komunikacji publicznej, ile wątpliwości – należy podkreślić, że uzasadnionych – wywołuje każdorazowe przetwarzanie danych w zakresie nieadekwatnym, do celów ich przetwarzania.

Uprzejmie przy tym informuję, iż treść niniejszego wystąpienia wraz z udzieloną odpowiedzią opublikowana będzie na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.